Історія 07

10-24-2026

Тиждень #7

Лекція #13а :

Князь Ярослав Володимирович: княжі міжусобиці
(початок – закінчення)

Завдання (з долучених лекцій):

Прочитати:

Лекція #13 :

Князь Ярослав Мудрий
ст. 97-98.

Виконати:

Виконати вправу на ст. 103 ***«Перед кожним реченням...»***

Князь Ярослав Мудрий

I. Смерть Володимира Великого

Ще за життя Володимир поділив свою державу на окремі князівства, назначивши своїх синів князями. Всі 12 синів одержали свої "помістя" {provinces}. Бідою було те, що сини були народжені трьома іншими жінками Володимира. Між синами відразу виникнули непорозуміння {misunderstanding} і боротьба за київський престіл {throne}.

II. Боротьба між синами Володимира

Святополк, що сидів у Турові захопив батьківський престіл і заходився {planned} знищити своїх братів. Князь Борис стояв з військом над р. Альтою і там його вбили дружинники Святополка; так же і згинув князь Гліб з Муромі. Святослав, князь деревлянський, задумав втікати на Угорщину, але люди Святополка наздігнали і вбили його. Залишився ще Ярослав, князь Новгорода. Ярослав зорганізував собі варяг і пішов на Київ помстити {revenge} смерть братів. Але Святополк покликав собі свого тестя {father-in-law}, польського короля Болеслава і почалася справжня війна. Ярослав переміг змовників {conspirators} і Святополк мусів утікати до Польщі. Таким чином Ярослав запанував у Києві 1019-го року.

В 1023 р. Ярослав разом із Мстиславом, що князював у Тьмуторокані (Краснодарський край), відібрали назад західні землі України і в 1026 р. поділили Київську державу по Дніпрі. Ярослав одержав правобережні землі, а Мстислав - лівобережні. Брати жили мирно зі собою аж до смерти Мстислава у 1036 р. Згодом Ярослав став самодержцем Русі аж до своєї смерти у 1054 р. Ярослав також розбив печенігів і ходив походом на північ аж до Балтійського моря. Там заложив город Юріїв тому, що його ім'я при охрищенні було Юрій.

III. Успіхи Ярослава Мудрого

Останні роки правління Ярослава були пов'язанні з походами для розбудови держави у територіяльному і культурному змислі. Ярослав поширив і розбудував Київ. Розширив вали і укріплення, що замикалися трьома воротами. Найславнішими були Золоті Ворота над якими побудовано церкву Благовіщення. Її бані були вкриті щирим {actual} {real} золотом.

В новій частині Києва Ярослав побудував новий княжий терем {king's palace} та палаци для своїх урядовців, а в 1036 р. почав будову

©1996-2000 UHS/НУРШ 00.08 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

великої церкви св. Софії, що опісля стала осідком {seat} митрополита. Церква була побудована на місці останньої перемоги над печенігами. Крім цього побудовано ряд інших кам'яних церков у новому місті, засновано Печерську Лавру. Значно зросло населення, особливо "низу" міста-Подолу. Поділ перетворився на великий торговельний центр. Місто збагачувалося новими кам'яними будовами, поставили школи при церквах, зростав добробут не лише міста, але також сіл, що доставляли товари до міста. В 1051 р. собор єпископів настановив {designated} митрополитом Іларіона, священика церкви Спаса на Берестові. Іларіон був першим українцем, що одержав цей високий пост.

Князь Ярослав збирав біля себе багато вчених осіб, які разом з князем склали звід {summary} законів, який назвали "Руська Правда". Це була перша збірка діючого {active} звичаєвого права, де були подані покарання за вчиненні злочини {crimes}. Наприклад, смертної кари майже не було. Списано тоді цивільне і сімейне право, право власности {ownership} і право договорів {contracts}. Саме з тих причин народ назвав Ярослава "Мудрим".

IV. Династичні зв'язки Ярослава

Ярослав став одним із найсильніших володарів Европи. Слава про нього доходила до сисідних земель Сам Ярослав був одружений із дочкою шведського короля, Інґіґердою, а син Всеволод одружився із візантійською царівною. Одна дочка стала дружиною польського короля Казимира, а друга дочка, Ганна, стала королевою Франції, а ще одна дочка була дружиною угорського короля. Через його зв'язки із королівськими родинами Европи, Ярослава називали "тесть Европи".

Але на цьому не обмежувалася діяльність Ярослава. Після Візантії, Київ зробився другим визначнішим центром культури на сході Европи.

©1996-2000 UHS/НУРШ 00.08 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

Князь Ярослав Мудрий

Ім'я_____

ВКАЗІВКА: На кожному пропущеному місці, напишіть правильне слово.

Володимир _____ свою державу на _____ і назначив своїх _____ князями. Між синами виникнули _____ і боротьба за _____. Святополк убив своїх братів _____, Гліба і _____. Брат Ярослав зорганізував собі _____ і пішов на Київ _____ смерть братів. Хоч Святополк покликав собі до помочі свого _____, Ярослав переміг _____ і таким чином він _____ у Києві 1019 року.

Ярослав з братом _____ відібрали назад _____ _____ України і поділили державу по _____. Брати жили _____. По смерті свого брата, Ярослав став _____ Руси. Останні роки _____ Ярослава були присвячені для _____ держави. У Києві, Ярослав _____ вали і укріплення, що замикалися воротами. Найславнішими були _____ _____ над якими побудовано церкву _____. Її бані вкриті _____ золотом. Ярослав також побудував церкву св. _____, що стала осідком _____. Першим українським митрополитом став митрополит _____.

Князь Ярослав, разом із вченими особами, склали _____ _____, який назвали "_____ _____". В цій збірці були подані _____ за злочини, цивільне і сімейне _____, як теж право _____ і договорів.

Ярослав став одним із _____ володарів Европи. Слава про нього доходила до _____ земель. Його діти були одруженні з членами _____ родин Европи. Тому Ярослава часто називають "_____ _____".

©1996-2000 UHS/НУРШ 00.08 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

©1996-2000 UHS/НУРШ 00.08 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

Князь Ярослав Мудрий

Ім'я_____

ВКАЗІВКА: З поданих двох фактів, створить і напишіть *узагальнення* (generalization).

1. Святополк привів польського короля на домопогу проти своїх братів.
2. Ярослав виступив проти Святополка і поборов його.
3. _____

1. Ярослав Мудрий побудував церкву Благовіщення і св. Софії.
2. Ярослав Мудрий побудував манастир–Печерську Лавру.
3. _____

1. Третій вхід до Києва, був побудований за часів Ярослава.
2. Ярослав побудував нову частину міста; розширив вали та укріплення.
3. _____

1. Син Ярослава одружився з грецькою царівною.
2. Доньки Ярослава одружилися за французьких польських і угорських королів.
3. _____

1. Ярослав Мудрий відібрав назад землі західньої України.
2. Ярослав Мудрий розбив печенігів, які нападали на Україну.
3. _____

1. Князь Ярослав збирав біля себе багато вчених осіб.
2. Разом з іншими вченими, Ярослав склав перший звід законів.
3. _____

©1996-2000 UHS/НУРШ 00.08 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

©1996-2000 UHS/НУРШ 00.08 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

Князь Ярослав Мудрий

Ім'я_____

ВКАЗІВКА: Перед кожним реченням напишіть чи це є *ОПІНІЯ чи ФАКТ* вживаючи букви "О" і "Ф" для цього означення.

1.____ Ярослав Мудрий був наймогутнішим володарем України.

2.____ Ярослав Мудрий поліпшив оборону України.

3.____ "Руська Правда" запевнила справедливість законів для всіх громадян держави.

4.____ Св. Софія є найславнішою церквою в східній Європі.

5.____ Ярослав захистив свою державу перед нападами печенігів.

6.____ Війна між Ярославом і Святополком вказує, що Ярослав був дуже войовничим.

7.____ Ярослав хотів запровадити справедливу владу на Україні.

8.____ За часів Ярослава Україна мала багато зв'язків з державами західньої Европи.

9.____ Будова багатьох церков, вказує, що Ярослав був дуже побожним.

10.____ Добробут за часів Ярослава Мудрого допровадив до зросту населення по містах і по селах.

Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA
©1996-2000 UHS/HYPIII 00.08 ІСТОРІЯ
Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit

©1996-2000 UHS/НУРШ 00.08 ІСТОРІЯ
Copyright 2001 Ukrainian Heritage School, Abington, PA Licensed to: School of Ukrainian Language & Culture - Ukr. Assoc. of Detroit